

การเปรียบเทียบความคัมโลหิตและฐีพจรระหว่างทานอนกับทำนึ่ง

นางสาว นารินทร์ ตั้งรวงษ์พนา

001211

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

I15A6691

A COMPARISON OF BLOOD PRESSURE AND PULSE RATE BETWEEN
LYING AND SITTING POSITIONS

Miss Narirat Sungvorawongphana

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

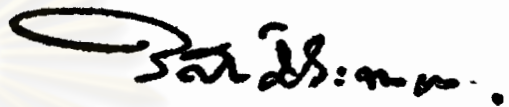
Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

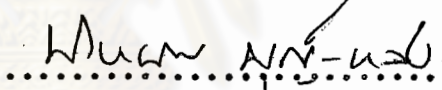
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญหลง

ศูนย์วิจัยสหศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความดันโลหิตและชีพจรระหว่างท่านอนกับท่านั่ง
 ชื่อ นางสาวนารีรัตน์ สัจจรวงษ์พนา แผนกวิชาพยาบาลศึกษา
 ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาค่าความดันโลหิตและอัตราชีพจร ความสัมพันธ์ระหว่างความดันโลหิตและชีพจร ท่านอนกับความดันโลหิตและชีพจร ท่านั่ง และศึกษาความแตกต่างของความดันโลหิตและชีพจรระหว่างท่านอนกับท่านั่งในหญิงปกติและหญิงหลังคลอดปกติ

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยและหญิงหลังคลอดปกติของแผนกสูติกรรมโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์สภากาชาดไทย กลุ่มละ 30 คน มีสุขภาพสมบูรณ์อยู่ในวัยเดียวกัน (18-25 ปี) ทำการทดลองวัดความดันโลหิตโดยใช้เครื่องวัดความดันโลหิตและเครื่องหูฟังที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ส่วนอัตราชีพจรวัด โดยวิธีการคลำในเวลา 1 นาที วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และอัตราส่วนวิกฤต (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ในหญิงปกติและหญิงหลังคลอดปกติอัตราชีพจรท่านอนต่ำกว่าท่านั่ง ส่วนค่าความดันโลหิตท่านอนสูงกว่าท่านั่ง
2. ความสัมพันธ์ของชีพจรและความดันโลหิต (ความดัน Systolic และความดัน Diastolic) ระหว่างท่านอนกับท่านั่งทั้งของหญิงปกติและหญิงหลังคลอดปกติมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ยกเว้นความดัน Diastolic ระหว่างท่านอนกับท่านั่งของหญิงปกติมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ผลการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่าง:

- 3.1 ซึ่พจร ทานอนกับทานั่งของหญิงปกติและหญิงหลังคลอดปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 และ .001 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าซึ่พจรทานอนกับทานั่งทั้งของหญิงปกติและหญิงหลังคลอดปกติมีความแตกต่างกัน
- 3.2 ความดัน Systolic ทานอนกับทานั่งทั้งของหญิงปกติและหญิงหลังคลอดปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่าความดัน Systolic ทานอนกับทานั่งมีความแตกต่างกัน
- 3.3 ความดัน Diastolic ทานอนกับทานั่งของหญิงหลังคลอดปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนของหญิงปกติ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าความดัน Diastolic ทานอนกับทานั่งในหญิงหลังคลอดปกติมีความแตกต่างกัน ส่วนในหญิงปกติไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Blood Pressure and Pulse
 Rate Between Lying and Sitting Positions

Name Miss Narirat Sungvorawongphana
 Department of Nursing Education

Academic Year 1975

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the blood pressure and pulse rates, to determine the relationships of blood pressure and pulse rate in the lying position to the blood pressure and pulse rate in sitting position, and to study the differences of blood pressure and pulse rates between the lying and sitting positions of healthy women and post natal women.

The sample of this study was composed of 30 student nurses of the College of Nursing, Thai Red Cross Society and 30 post natal women of the Department of Obstetrics, Chula - longkorn Hospital, Thai Red Cross Society. They were all considered healthy and were in the same age range (18-25years). The sphygmomanometer and Stethoscope were used as instruments to measure blood pressure. Pulse rate was measured by palpation in 1 minute. Pearson's product moment correlation coefficient and t-test were used for data analysis.

The findings were :

1. The pulse rates in the lying position of healthy women and post natal women were lower than the sitting position

but the blood pressure in the lying position were higher than in the sitting position.

2. There were significant relationships at .001 level between the lying and sitting positions of both pulse rates and blood pressure (Systolic pressure, diastolic pressure) of both healthy women and post natal women. But diastolic pressure between the lying and sitting positions in healthy women was at .05 level.

3. Significant differences were found in the followings:

3.1 Pulse rates of healthy women in lying and sitting positions was significantly different at .01 level. The similar difference was also found in post natal women at .001 level. This also indicated that the pulse rates between lying and sitting positions were different.

3.2 In both healthy women and post natal women, significant differences were found between systolic pressure in lying and sitting positions at .001 level. These also indicated that between systolic pressure in lying and sitting positions were different.

3.3 In post natal women, there was significant difference between diastolic pressure in lying and sitting positions at .05 level. No significant difference was found in healthy women. These also indicated that diastolic pressure between lying and sitting positions of post natal women were different but not different in healthy women.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้ข้อคิด คำปรึกษา แนะนำและให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร และอาจารย์ พวงแก้ว บุญยกนก แห่งแผนกวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับข้อมูลทางสถิติ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และผู้ตรวจการพยาบาลแผนกสูติกรรมที่ได้กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณในความร่วมมือของนักศึกษาพยาบาลสภากาชาดไทย และขอขอบคุณ คุณอรพินท์-ปรีชา สุริยพันธ์ คุณเจียม ชันชบุตร คุณกรรณิกา ชนากกร คุณเสาวภา สารชนะ และคุณจำลอง แวพพานิช ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลงดังใจปรารถนา

นารีรัตน์ สังวร วงษ์พนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ปัญหา	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้	9
ความจำกัดของการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้	10
2 บรรณกรรมและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	12
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	19
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	19
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	24
วิธีการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	27

บทที่	ญ หน้า
4 การเสนอขอมูล	32
5 สรุปการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	48
สรุปผลของการวิจัย	50
อภิปรายผลของการวิจัย	54
ขอเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	68
ประวัติการศึกษา	85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชีพจรและความดันโลหิตท่านอน กับท่านั่ง ของนักศึกษาพยาบาลและหญิงหลังคลอดปกติ	35
2	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างชีพจรกับความดันโลหิต ในท่านอนและท่านั่งของ นักศึกษาพยาบาล	37
3	ค่าอัตราส่วนวิกฤตของสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ระหว่างชีพจรกับความดันโลหิต ท่านอนและท่านั่งของนักศึกษาพยาบาล	39
4	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างชีพจรกับความดันโลหิต ในท่านอนและท่านั่งของ หญิงหลังคลอดปกติ	41
5	ค่าอัตราส่วนวิกฤตของสัมพันธ์สหสัมพันธ์ ระหว่างชีพจรกับความดันโลหิต ท่านอนและท่านั่งของหญิงหลังคลอดปกติ	43
6	การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของชีพจร ความดันโลหิตระหว่างท่านอนกับ ท่านั่ง ในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลและกลุ่มหญิงหลังคลอดปกติ	45
7	การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของชีพจร ความดันโลหิต ระหว่างนักศึกษา พยาบาลกับหญิงหลังคลอดปกติ เมื่ออยู่ในท่านอนและท่านั่ง	47